

M.A. (SANSKRIT) Semester - 1 (CBCS) Examination

Nov/Dec - 2022 [NEW COURSE]

CLASSICAL EPIC: KIRATARJUNIYA & NAISHADHIYACHARITA(CORE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઇપણ ચાર શ્લોકનું ભાષાંતર કરો. (૧૪)
- Q-1 Translate any 'four' of the following verses. (14)
1. કૃતપ્રણામસ્ય મહી મહીભૂજે જિતાં સપત્નેન નિવેદયિષ્યતઃ ।
ન વિવ્યથે તસ્ય મનો નહિ પ્રિયં પ્રવક્તુમિચ્છન્તિ ભૂષાહિતૈષિણઃ ॥
 2. પુરાધિરુઢઃ શયનં મહાધનં વિબોધસે યઃ સ્તુતિગીતમડગલૈઃ ।
અદભ્રદભાર્મશિષ્ય સ સ્થલી જહાસિ નિદ્રામશિવૈઃ શિવારુતૈઃ ॥
 3. વિહાય શાન્તિં નૃપ ધામ તત્પુનઃ પ્રસાદ સંદેહિ વધાય વિદ્વેષામ્ ।
વ્રજન્તિ શત્રુનવધૂય નિઃસ્પૃહા શમેન સિદ્ધિં મુનયો ન ભૂભૂતઃ ॥
 4. રસૈઃ કથા યસ્ય સુધાવધીરણી
નલઃ સ ભૂજાનિરભુદ્ગુણાભુતઃ ।
સુવર્ણદણ્ડૈકસિતાતપ્તિત-
જલત્પ્રતાપાવલિકીર્તિમંડલઃ ॥
 5. યદસ્ય યાત્રાસુ બલોદ્ધતં રજઃ
સ્ફુરત્પ્રતાપાનલધૂમમજ્જિમ ।
તદેવ ગત્વા પતિતં સુધામ્બુધૌ
દધાતિ પડકીભવદંકૃતા વિદ્યૌ ॥
 6. સરોરુહં તસ્ય દશૈવ નિર્જિતં
જિતાઃ સ્મિતાનૈવ વિધોરપિ શ્રિયઃ ।
કૃતઃ પરં ભવ્યમહો મહિયસી
તદાનનસ્યોપમિતૌ દરિદ્રતા ॥
- પ્રશ્ન-૨ નીચેનામાંથી કોઇપણ ચાર પૂર્વાપર સંદર્ભ આપી સમજાવો. (૧૪)
- Q-2 Explain with reference to the context any four of the following. (14)
1. હિતં મનોહરિ ચ દુર્લભં વચઃ ।
 2. વિચિત્રરુપાઃ ખલુ ચિત્તવૃત્તયઃ ।
 3. પરાભવોઽપ્યુત્સવ એવ માનિનામ્ ।
 4. અમોઘશ્રવસ્થા નિજયેવ ભુર્તયા તથાવિનિનેતુમિયેષ નૈષધમ્ ।
 5. ક્વ ભોગમાપ્નોતિ ન ભાગ્યભાગ્જૈનઃ ।
 6. પતત્રિણા તદુચિરેણ વંજિતં શ્રિયઃ પ્રયાન્ત્યાઃ પ્રવિહાય પલ્લવમ્ ।
- પ્રશ્ન-૩ મહાકાવ્યના લક્ષણો આપી, 'કિરાતાર્જુનીયમ' અથવા 'નૈષધીયચરિતમ્' મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)
- Q-3 The characteristics of a महाकाव्य and evaluation of 'किरातार्जुनीयम्' OR 'नैषधीयचरितम्' as same. (14)
- અથવા/OR
- પ્રશ્ન-૩ 'કિરાતાર્જુનીયમ' સર્ગ-૧ માં નિરુપિત રાજનીતિની ચર્ચા કરો. (૧૪)
- Q-3 Discuss politics as depicted in 'किरातार्जुनीयम्' -सर्ग-1. (14)
- પ્રશ્ન-૪ 'નૈષધીયચરિતમ્' ના આધારે 'નલ' નું પાત્રલેખન કરો. (૧૪)
- Q-4 Draw character sketch of 'नल' with reference of 'नैषधचरितम्' (14)
- અથવા/OR
- પ્રશ્ન-૪ 'નૈષધં વિદ્વદૌષધમ્' આ વિધાનની સમીક્ષા કરો. (૧૪)
- Q-4 Examine critically the statement 'नैषधं विद्वदौषधम्' । (14)
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઇપણ બે ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- Q-5 Write note on any two of the following. (14)
1. વનેચરસ્ય ઉક્તિઃ ।
 2. સુવર્ણહંસ પસંગ
Episode of Golden Swan
 2. ભારવે અર્થગૌરવઃ ।
 4. 'વિલાસકાનનં' નું વર્ણન
Describe of 'विलासकाननम्'